

KULTURA BEZ BARIER

Anatolij Durow z Lipska w Niemczech. Rycina H. Graube, opublikowana w „Illustrierte Zeitung” z 28 lutego 1891 r. — „Kolekcja Dominique Jando”

Na poziomie +1, na jednej ze ścian wystawy, znajduje się zielona ilustracja. Powstała na podstawie czarno-białej grafiki, która przedstawia siedem rysunków. Odnoszą się one do rozrywek, które odbywały się w Teatrze Starym w Lublinie na początku XX wieku. Popularne były w tym czasie występy cyrkowców. Jednym z artystów, odwiedzających teatr, był Anatolij Durow – wędrowny klaun występujący z niewielką grupą małych zwierząt – świń, gęsi, szcurek i indyków. Do jego najsłynniejszych numerów należały satyryczne i filozoficzne monologi oraz komentarze do popisów zwierząt. Durow był uważany za wielkiego innowatora cyrku. Jego zdjęcie widnieje w dolnym rogu ilustracji. Mężczyzna ma ciemne włosy i długie wąsy. Ukazany jest z boku, odwraca się w naszą stronę i lekko uśmiecha. W rękach trzyma kota o puszystej sierści.

W centralnej części grafiki znajduje się rysunek przedstawiający piramidę zwierząt. Na drewnianym taborecie o lekko rozchylonych nogach stoi świnia. Na świni stoi koza. Na kozie stoi pies. Na psie, kot, a na kocie szcurek.

Świnia jest lekko pochylona. Wydaje się przytłoczona ciężarem zwierząt. Ma sterczące uszy i zakręcony, podwinięty ogon. Na jej skórze wyraźnie odznacza się szczecina. Do grzbietu świni przyczepiona jest okrągła podstawa z falbanką. Stoi na niej koza o pewnym spojrzeniu. Zwierzę ma długą sierść oraz duże zawinięte rogi. Z szyi zwisa mu dzwoneczek. Do grzbietu ma przyczepioną podobną, co świnia podstawę. Stoi na niej długowłosy pies z wysoko podniesionym pyskiem. Jego puszysty ogon zawija się lekko ku górze. Na sierści odznaczają się drobne łaty, a na szyi ma obrożę. Na psie stoi prążkowany kot. Grzbiet
Teatr Stary w Lublinie „Na kolejne 200 lat: dostępność i współpraca”

KULTURA BEZ BARIER

wyciąga ku górze, a sterzący ogon podwija do dołu. Pysk ma zwrócony w naszą stronę. Na jego grzbiecie siedzi niewielki szczur z długim ogonem.

Wokół piramidy zwierząt znajduje się sześć ilustracji. Trzy z lewej i trzy z prawej strony. Każda z nich przedstawia sztuczki wykonywane przez zwierzęta z udziałem Anatolija Durowa. Są one parodią stosunków międzyludzkich.

Na pierwszej z nich cyrkowiec radośnie podskakuje i gra na fujarce. Ma szerokie prążkowane spodnie, koszule z bufiastymi rękawami i czapkę z piórkiem. Wygląda, jakby przygrywał gromadzie szczurów stłoczonych na podłodze. Kilka z nich wdrapuje się po nodze cyrkowca. W prawym górnym rogu, na kolejnej ilustracji, Anatolij Durow w szerokim kombinezonie wskazuje palcem na dużych rozmiarów dzika. Zwierzę stoi wyprostowane na dwóch łapach, jakby aportowało. Trzecia ilustracja to portret cyrkowca w szerokim kołnierzu z kurą na głowie. Mężczyzna zamasyżuje gestykułując dłońmi. Na następnym przedstawieniu ukazany jest podczas tresury świni. W ręku trzyma pręt zakończony liną, przez którą przeskakuje zwierzę. Kolejna ilustracja przedstawia zaprzęg tworzony przez świnię ciągnącą wózek z kozą. O tył wózka opiera się pies. Na ostatniej ilustracji Anatolij Durow ujeżdża dziką, grając na niewielkim akordeonie.